

הנדון: התייחסות מטעם מכון תכלית – הצעות החוק בעניין מינויים בכירים בשירות המדינה

חוות דעת זו בוחנת שתי הצעות חוק (6551/25/פ-ו-6552/25/פ),¹ המבקשות לשנות מן היסוד את מערך המינויים, הכהונה וההעברה מכהונה של בכירי השירות הציבורי בישראל.

אנו מכירות בחשיבות טיוב מנגנוני האיוש למשרות המפתח בשירות הציבורי; ואולם, המתווה העולה מהצעות החוק **לוקה בכשלים מהותיים המאיימים על האיזונים הקיימים בשיטתנו**. ראשית, ההצעות ממירות את ההסדרים המקצועיים הקיימים לטובת מודל גורף של חסות פוליטית (Patronage). מדובר ב"יבוא חוקתי" שגוי מארצות הברית, המתעלם מהיעדרם של האיזונים והבלמים ההכרחיים לקליטת הסדר זה (כדוגמת הדרישה לאישור הסנאט). שנית, מנגנוני פקיעת הכהונה האוטומטית וסמכות הפיטורים ללא עילה, יפגעו ברציפות התפקודית ובזיכרון הארגוני, וייצרו דרג ניהולי ארעי שיוצא מביטוי עמדות מקצועיות. לבסוף, כריכתם של גורמי ביצוע, ראשי זרועות ביטחון וגורמי בקרה סטטוטוריים תחת אותו מנגנון פוליטי, מסכנת את עצמאות שיקול הדעת במקדי הכוח הרגשיים ביותר. לאור זאת, ההצעות יערערו את היציבות המוסדית ויפגעו ביכולתה של המדינה ליישם את מדיניותה, ובכך יחתרו תחת התכלית שהן עצמן מבקשות לקדם. לפיכך, **איננו תומכים בהצעות החוק במתכונתן הנוכחית**.

א. המצב הקיים

1. חוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט-1959 (להלן: "**חוק המינויים**") מעגן את הכלל לפיו קבלה לשירות המדינה תיעשה בדרך של מכרז פומבי, לשם הבטחת מריטוקרטיה, שוויון הזדמנויות ומניעת שיקולים זרים.² עם השנים נוצרו פטורים ממכרז למשרות מסוימות. משרות אלו מאושות כיום באמצעות מנגנונים חלופיים, המעוגנים בשלושה סוגי מקורות נורמטיביים: (א) חוק המינויים עצמו;³ (ב) חקיקה ייעודית;⁴ (ג) החלטות ממשלה (מכוח חוק המינויים ועל פי הצעת ועדת שירות המדינה).⁵

2. אשר לאופן איוש המשרות הפטורות ממכרז, ישנם מספר **מנגנונים המותאמים לאופי התפקיד**:

- (א) ועדות איתור: הליך תחרותי לאיוש משרות מקצועיות או רגולטוריות מובהקות (שאינן אמונות במישרין על יישום מדיניות השר). הוועדה מפרסמת "קול קורא", בוחנת את המועמדים ומעבירה את המלצותיה לשר הממנה.⁶
- (ב) ועדת המינויים שליד נציבות שירות המדינה: מיועדת למשרות ניהול בכירות שעיקרן יישום מדיניות הממשלה.⁷ השר מציג מועמד ספציפי, והוועדה בוחנת את התאמתו ומוודאת היעדר מניעה למינויו.⁸

¹ הצעת חוק-יסוד: הממשלה (תיקון – מינויים בכירים בשירות המדינה) (6551/25/פ) והצעת חוק שירות המדינה (מינויים) (תיקון – מינויים בכירים בשירות המדינה), התשפ"ו-2026 (6552/25/פ).

² סעיף 19 לחוק המינויים קובע: "לא יתמנה אדם עובד המדינה אלא לאחר שנציב השירות הכריז על המשרה בפומבי, על פי בקשת המנהל הכללי או מי שהוסמך לכך על ידי, בין שנתפנה המשרה ובין שהיא עשויה להתפנות" בפסיקה נקבע כי הוראה זו מהווה את "גולת הכותרת של החוק, המגלמת את תכליתו המרכזית", ראו בג"ץ 154/98 **הסתדרות העובדים הכללית החדשה נ' מדינת ישראל**, פ"ד נב(5) 111 (1998). ראו גם בג"ץ 5657/09 **התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' ממשלת ישראל** (24.11.2009), פס" 16 לפסק הדין מפי השופטת א' פרוקצ'יה.

³ היועמ"ש פטור ממכרז מכוח סעיף 5 לחוק המינויים, נציב שירות המדינה פטור ממכרז מכוח סעיף 6 ומנכ"ל משרדי הממשלה פטורים לפי סעיף 12.

⁴ ראו לדוגמה משרות הרמטכ"ל (סעיף 3(ג) לחוק יסוד: הצבא), ראש השב"כ (סעיף 3 לחוק שירות הביטחון הכללי, התשס"ב-2002), מפכ"ל המשטרה (סעיף 8 לפקודת המשטרה [נוסח חדש], התשל"א-1971), נציב בתי הסוהר (סעיף 78 לפקודת בתי הסוהר [נוסח חדש], התשל"ב-1971); נגיד בנק ישראל (ס" 6 לחוק בנק ישראל, התש"ע-2010).

⁵ סעיף 21 לחוק המינויים: "הממשלה רשאית על פי הצעת ועדת השירות ובהודעה שתפורסם ברשומות, לקבוע משרות וסוגים של משרות שעליהם לא תחול, בתנאים שתקבע, חובת המכרז האמורה בסעיף 19, והסעיף 11 לא יחול על הצעת ועדת השירות [...]". ראו גם סעיף 7 לחוק המינויים אשר מכוחו הוקמה ועדת השירות. הקריטריונים המנחים למתן פטור ממכרז לפי סעיף זה גובשו בהחלטת ממשלה 345 משנת 1999.

⁶ סעיפים 3-4 להחלטת ממשלה 345 (משנת 1999).

⁷ מדובר במגוון רחב מאוד של משרות בכירות, הכוללות גם משרות בעלות אופי מקצועי לכאורה, כמו החשב הכללי במשרד האוצר.

⁸ הוועדה מורכבת מנציב שירות המדינה ושני נציגי ציבור.

(ג) הוועדה המייעצת למינויים לתפקידים בכירים ("ועדת גרוניס"): מיועדת למספר מצומצם של תפקידים רגישים הטעונים אישור ממשלה. ועדה זו אינה בוחנת התאמה מקצועית, אלא רק את טוהר המידות ואת תקינות הליך הבחירה.⁹

3. לצד מנגנונים כלליים אלו, הוסדרו הליכי איש ייעודיים למשרות מפתח רגישות. הדוגמה המובהקת לכך היא משרת היועץ המשפטי לממשלה (להלן: "היועמ"ש"), שמינויה הוסדר בהחלטת ממשלה על בסיס המלצות "ועדת שמגר". מנגנון זה כולל ועדה מקצועית-ציבורית בלתי תלויה, הבוחנת את המועמדים וממליצה לממשלה על הכשירים והראויים ביותר לתפקיד.¹⁰

4. גם במינויים הפטורים ממכרז, הממשלה כפופה לעקרונות המשפט המינהלי, ובהם חובת הסבירות, תום הלב, והאיסור על שקילת שיקולים זרים.¹¹ כך, הכלל הפסיקתי "כשירות לחוד ושיקול דעת לחוד" מחייב את הממנה להפעיל שיקול דעת מהותי באשר להתאמת המועמד, מעבר לעמידה בתנאי הסף.¹² יוער כי מחקר אמפירי שערכנו מלמד כי הרוב המוחלט של העתירות שהוגשו נגד מינויים בכירים נדחו.¹³ התערבות שיפוטית שמורה למקרים של חריגה קיצונית ממתחם הסבירות, שיקולים זרים, או פגיעה בכללי הצדק הטבעי.

5. אשר למשך כהונת הבכירים והפסקת הכהונה, בשנים האחרונות חל מעבר הדרגתי ממודל של קביעות למודל של קציבת כהונה (לרוב לתקופות של 4-7 שנים).¹⁴ תנאי הפסקת כהונה משתנים:

(א) מנכ"לים: לשר הממנה ולממשלה סמכות פיטורים רחבה בעלת "אודן אמן ותיאום".¹⁵

(ב) יתר הבכירים: פיטורים בהמלצת הוועדה המייעצת למינויים בכירים בגין עילה כבדת משקל כגון חוסר התאמה קיצוני, או משבר אמן חריף ומתמשך המונע תפקוד יעיל.¹⁶

ב. עיקרי המתווה המוצע

6. הצעות החוק שלפנינו משנות מן היסוד את הליכי המינוי וסיום הכהונה של בכירים בשירות המדינה. הן מקנות לממשלה סמכות "מלאה ובלעדית" למנות ולפטר בכירים כראות עיניה, על בסיס הצעת השר הממונה (או ראש הממשלה, בהיעדר הוראה מפורשת אחרת).¹⁷

7. לשם מימוש סמכות זו, מופקעות הסמכויות מידי המנגנונים הקיימים, ותחתיהם יקומו: (א) ועדת כשירות (שלושה נציגי ציבור) – תבחן עמידה בתנאי הסף הפורמליים שנקבעו לאותה משרה ביחס לכל מועמד;¹⁸ (ב) ועדת שימועים פרלמנטרית (שני חברי הכנסת מהקואליציה, שני חברי הכנסת מהאופוזיציה ויושב-ראש שייבחר על ידי מליאת הכנסת) – תקיים שימוע למועמד בתוך 7 ימים מאישור הכשירות.¹⁹ מסקנותיה יפורסמו בצירוף תיעוד מצולם של השימוע (למעט קטעים שיוסרו בשל צנעת הפרט לפי שיקול דעת הוועדה). אם השימוע לא יתקיים במועד, רשאית

⁹ החלטה מס' 3839 "הוועדה המייעצת למינויים לתפקידים בכירים וביטול החלטות ממשלה" (27.05.2018).

¹⁰ החלטה 2274 של הממשלה ה-28 "מינוי היועץ המשפטי לממשלה" מיום 20.8.2000.

¹¹ דג"ץ 70105-05-25 ממשלת ישראל נ' מכן לואיס ברנדייס לחברה, לכלכלה ולדמוקרטיה, המסלול האקדמי המכללה למינהל מיסודה של הסתדרות הפקידים בתל אביב (נבו 3.2.2026), פס' 115 לפסק הדין מפי השופט מינץ.

¹² עקרון זה קובע כי לצד עמידה בתנאי כשירות פורמליים, מוטלת על הגורם הממנה חובה להפעיל שיקול דעת בדבר התאמת המועמד לתפקיד הציבורי. ראו בג"ץ 3094/93 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' ממשלת ישראל, פ"ד מז(5) 404 (1993); בג"ץ 4267/93 אמיתי – אזרחים למען מינהל תקין וטוהר המידות נ' יצחק רבין, ראש ממשלת ישראל, פ"ד מז(5) 441 (1993); בג"ץ 727/88 הרב יצחק יוסף עוז נ' זבולון המר, השר לענייני דתות, פ"ד מב(4) 487, פסקה 6 (1989); בג"ץ 6163/92 אייזנברג נ' שר הבינוי והשיכון, פ"ד מז(2) 229, 260-270 (1993).

¹³ אלעד גיל ובל יוסף "השימוש בעילת הסבירות בפיקוח על מינויים ציבוריים" **תכלית – המכון למדיניות ישראלית** (יולי 2023); ראו גם בג"ץ

5658/23 **התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' הכנסת** (נבו 1.1.2024), בעמ' 102 ו-280.

¹⁴ ביחס לתפקידים מסוימים, תקופת הכהונה אף מעוגנת בחקיקה ראשית. ראו למשל סעיף 3(ב) לחוק שירות הביטחון הכללי, תשס"ב-2002.

¹⁵ זאת, בכפוף לכללי המשפט המינהלי ולזכות השימוע; ראו סעיף 12 לחוק המינויים ופרק 17.16 לתקש"ר.

¹⁶ החלטת ממשלה 4062 (ספטמבר 2008). יוער כי בשנת 2025 תוקן בהחלטת ממשלה מנגנון סיום הכהונה של היועמ"ש וסמכות ההמלצה

בעניינו הועברה מוועדה מקצועית-ציבורית לוועדה פוליטית, ראו: החלטת ממשלה 3125 (2025).

¹⁷ ס' 34 להצעת חוק-יסוד: הממשלה (תיקון – מינויים בכירים בשירות המדינה) (להלן: "הצעת חוק-היסוד").

¹⁸ ס' 6א ו-6ב להצעת חוק שירות המדינה (מינויים) (תיקון – מינויים בכירים בשירות המדינה), התשפ"ו-2026 (6552/25/פ) (להלן: "הצעת חוק המינויים").

¹⁹ ס' 6ב ו-6ג להצעת חוק המינויים.

הממשלה להשלים את המינוי בכל אופן; וממילא, **המלצת הוועדה נעדרת תוקף מחייב**. עוד מוצע לקבוע כי "אין מוסיפים מגבלות" על הליכי המינוי אלא בחוק.²⁰

8. בנוסף, מוצע כי כהונתם של כלל הבכירים **תפקע באופן אוטומטי בתוך 100 ימים** מיום כינונה של ממשלה חדשה, כאשר הממשלה תוסמך להעביר בכיר מכהונתו "בכל עת לפי שיקול דעתה הבלעדי", לאחר שניתנה לו שהות של 7 ימים להציג את עמדתו בפני הממשלה.²¹ לצורך ההסדר, **שורה ארוכה של נושאי המשרה ייחשבו "בכירים"**, ביניהם מנכ"ל משרדים ממשלתיים ומשנים למנכ"ל, גורמי ביטחון ושומרי סף;²² ומוצע לבטל את הסדרי האיוש הקיימים ביחס לאותן משרות.²³

ג. ניתוח המתווה המוצע

1. פגיעה במקצועיות ובישקול הדעת העצמאי של גורמי מפתח רבים בשירות הציבורי

9. הקניית **סמכות ושיקול דעת בלעדיים לממשלה** בכל הנוגע למינויים בכירים פותחת פתח משמעותי למינויים שיושבתו על שיקולים פוליטיים ואישיים גרידא. בלעדיות הסמכות ושיקול הדעת, כלשון ההצעה, יש בה כדי לחסן את ההחלטות מפני התערבות שיפוטית גם במקום שבו הן לוקות בשיקולים זרים או בחוסר סבירות קיצוני. חסימת אפיקי הבקרה מתבטאת גם בקביעה כי "אין מוסיפים מגבלות על ההליכים הקבועים בסעיף זה [...] אלא בחוק", הוראה אשר שוללת למעשה את האפשרות למסד מנגנוני בקרה פנים-ממשלתיים או שיפוטיים-מנהליים בעתיד.

10. **הקושי מתחדד לנוכח תחולתו הגורפת של ההסדר**. הצעות החוק כורכות יחדיו, תחת אותו מנגנון, קבוצות תפקידים שונות בתכלית: מיישמי מדיניות מובהקים; ראשי זרועות הביטחון; וגורמי בקרה סטטוטוריים. לכך מתווסף "סעיף סל" גורף המחיל את ההסדר על כל משרה שמינויה טעון אישור ממשלה. כריכה זו מתעלמת מן ההבחנה המתבקשת ביחס למידת העצמאות הנדרשת לכל תפקיד, ומתעלמת לחלוטין מהלקחים ההיסטוריים בדבר חיוניות עצמאותו של הדרג הביטחוני והפרדתו מן הדרג המדיני.²⁴

11. הגם שהאחדת הדינים החלים על דרג "שירות ציבורי בכיר" (Senior Civil Service), בהתאמות הנדרשות לפי תפקיד, היא מהלך ראוי ומקובל במבט השוואתי,²⁵ רפורמה כה דרמטית אינה יכולה להיעשות בחלל ריק, אלא מחייבת מעטפת חוקתית רחבה שתעגן את עקרונות היסוד של שירות מדינה מקצועי ותבטיח מנהל תקין. החלת הסדר גורף ללא בחינה מעמיקה מערכתית וחוקתית מעמיקה, תייצר מנגנון חלקי, פגום ובלתי יעיל.

12. **יש להטיל ספק בהנחת המוצא המשתמעת של ההצעות כאילו שליטה ממשלתית במינויים תתרום למשילות**. הספרות המחקרית מצאה קשר שלילי חזק בין אפקטיביות הממשלה לבין שליטה פוליטית על הליכי המינוי.²⁶ בנוסף, כפי שעולה מהספרות המחקרית, אמון הציבור במוסדות המדינה נגזר בין היתר ממידת

²⁰ ס' 36(ג) להצעת חוק המינויים.

²¹ ס' 34א(ה) ו-34א(ו) להצעת חוק-היסוד.

²² ראו ס' 34א(ו) להצעת חוק-היסוד.

²³ ס' 1-2 ו-9 להצעת חוק המינויים.

²⁴ ראו לדוגמה ועדת אגרנט - דו"ח ראשון, ארכיון צה"ל, עמ' 12-13.

²⁵ ראו Monty Van Wart & Annie Hondeghem, Introduction: Understanding the Role and Context of Senior Civil Servant Training, LEADERSHIP AND CULTURE: COMPARATIVE MODELS OF TOP CIVIL SERVANT TRAINING, GOVERNANCE AND PUBLIC MANAGEMENT SERIES

(Van Wart, M., Hondeghem, A., Schwella, E., Suino, P., eds., 2015) p. 3.

²⁶ מומי דהן אפקטיביות הממשלה בישראל במבט בינלאומי משווה מחקר מדינות 114, 48 (המכון הישראלי לדמוקרטיה, 2016); Dahlström & Mikael Holmgren, THE POLITICS OF POLITICAL APPOINTMENTS WORKING PAPER SERIES 2015:4 (2023). Public; Cohen, N. (2023). Public; "הקשר בין אפקטיביות המערכות הציבוריות לבין איכות החיים של תושבים" **המכון הישראלי לדמוקרטיה** (2024);

administration reform and political will in cases of political instability: Insights from the Israeli experience. Public Policy and Administration, 38(4), 405-423; David M. Cohen, Amateur Government: When Political Appointees Manage the Federal Bureaucracy, CPM Working Paper 96-1, The Brookings Institution, 1996; B. Guy Peters & Jon Pierre, Politicisation of the public service during democratic backsliding: Alternative perspectives, Aust. J. Publ. Admin. 81, 629-639 (2022); James P. Pfiffner, Political Appointees and Career Executives: The Democracy-Bureaucracy Nexus in the Third Century, Public Administration Review Vol. 47(1987), pp. 57-65; אסף שפירא "מינויים אישיים בשירות המדינה" **המכון הישראלי לדמוקרטיה** (2019).

המומחיות המקצועית.²⁷ מכאן, ככל שהסדר המוצע יוביל לירידה במומחיות ובמקצועיות, **אמון הציבור במוסדות המדינה צפוי לרדת.**

13. הוועדות המוצעות אינן מרפאות את החששות. במבט ראשון, "ועדת השימועים" נחזית כמנגנון פיקוח פרלמנטרי. אולם בפועל מדובר בוועדה קואליציונית,²⁸ ומתעורר חשש שמא תהפוך ל"חותמת גומי" או לבמה לסגירת חשבון עם משרתי ציבור שלא יישרו קו עם גחמות פוליטיות-מפלגתיות; אף אם היא תדחה את המינוי, החלטתה אינה מחייבת.²⁹ הסרטת השימוע ופרסומו עלולים להרתיע אנשי מקצוע איכותיים מלהגיש מועמדות, והתרומה של הסדר זה להבטחת איכות המינוי אינה ברורה.³⁰ הניסיון שנצבר בארצות הברית מראה כי שימועים מצולמים עשויים לשמש לחברי בית הנבחרים לצבור הון פוליטי על גב המועמד ולהפוך למה שכונה "קרקס פוליטי".

2. הסדרי פקיעת הכהונה והפיטורים צפויים לפגוע באפקטיביות השלטונית

14. לאור הצמדת כהונת הבכירים לקדנציה הממשלתית ומתן סמכות הפיטורים ללא עילה מהותית, המשך כהונתם יהיה תלוי בחסדי השרים והמשרות תהפוכנה למעשה למשרות אמון פוליטיות. מצב זה מסכן את עצמאות שיקול דעתם ותפקודם המקצועי השוטף, ועלול לייצר אפקט מצנן שימנע מהם למלא את תפקידם ללא מורא.

15. מעבר לפגיעה בעצמאות הדרג הבכיר, למעבר למודל של **תלות מוחלטת של הממונה בממנה** פקיעת כהונה אוטומטית צפויה השלכות הרסניות על תפקוד המערכת הממשלתית כולה. במציאות הישראלית, המתאפיינת בחילופי שלטון תכופים בהשוואה למדינות אחרות וכן בפרקטיקה של הזזת תחומי אחריות בין משרדים, מתגבר החשש לפגיעה נוספת בזיכרון הארגוני ולירידה באפקטיביות השלטונית. יתרה מכך, כאשר אופק הקידום בשירות הציבורי מוכפף לשיקולים פוליטיים ולנאמנות אישית חלף מצוינות מקצועית, הדבר צפוי לעורר תסכול נרחב בשדרת הניהול הזוטר ולעודד בריחת מוחות של אנשי מקצוע למגזר הפרטי.

3. נסיגה ממודל המריטוקרטיה לטובת מודל החסות מנוגדת למגמה המאפיינת דמוקרטיה מערבית

16. דברי ההסבר מבקשים להצדיק את המתווה באמצעות הישענות על מודלים הנהוגים ב"דמוקרטיות המובילות בעולם", תוך הפניה לארצות הברית.³¹ ואולם, מדובר בייבוא חוקתי שגוי ומסוכן, המתעלם מהבדלי עומק בין שיטות הממשל. בארצות הברית, סמכות המינוי של הנשיא מאוזנת באמצעות הפרדת רשויות נוקשה, ובראשה הדרשה לאישור הסנאט. יודגש כי הסנאט האמריקאי הוא גוף עצמאי לחלוטין מהרשות המבצעת, ולעיתים אף נשלט על ידי המפלגה היריבה.³² מנגד, בישראל הרוב הקואליציוני והמשמעת הקואליציונית הנוקשה מובילות לשליטה דה-פקטו של הממשלה בכנסת, המערערת את יכולתה של "ועדת השימועים" להפעיל שיקול דעת עצמאי.

17. גם במבט השוואתי רחב, **המגמה המובהקת בדמוקרטיה המערבית ובמדינות ה-OECD בעשורים האחרונים היא נטישת מנגנוני החסות לטובת מערך שירות מדינה מריטוקרטי**, המבוסס על כישורים, מומחיות ומצוינות.³³ ביטוי מובהק למגמה זו ניתן למצוא בהקשר של הצטרפות מדינות לאיחוד האירופי: בהתבסס על עקרונות יוזמת SIGMA (המשותפת לאיחוד ה-OECD), נקבע כי שירות מדינה מקצועי, עצמאי ומבוסס-כישורים הוא נדבך יסודי ומהווה תנאי סף מחייב לקבלתן של מדינות חדשות כחברות באיחוד.³⁴ בתוך כך, הליכי סינון תחרותיים ובלתי

Commented [GG1]: אשמח אם אפשר להגיד - תלות מוחלטת של הממונה בממנה.

²⁷ Rogowski, J. C. (2020). The Administrative presidency and public trust in bureaucracy. Journal of Political Institutions and Political Economy, 1(1), 27-51

²⁸ הגם שההצעה מציגה הרכב פריטטי לכאורה של הוועדה, בפועל ייווצר בה רוב קואליציוני מובנה, שכן יושב הראש נבחר על ידי מליאת הכנסת, הנשלטת ממילא על ידי הממשלה.

²⁹ בנוסף יוער כי לפי סעיף 6ג(ו) להצעת חוק המינויים, ועדת השימועים רשאית להחליט, ברוב חברה, שלא לזמן מועמד לשימוע, ורשאית להעביר את המלצותיה בהתאם לחומר שיועבר לעיונה בכתב.

³⁰ ראו גם בל יוסף "שימועים פומביים לבחירת שופטים לכהונה בבית-המשפט העליון" **תכלית - המכון למדיניות ישראלית** (15 בדצמבר 2022).

³¹ דברי ההסבר להצעת חוק היסוד, בעמ' 3.

³² ראו: U.S. House of Representatives, "Party Government Since 1857" (May 08, 2026).

³³ OECD (2023), *The Principles of Public Administration*, OECD Publishing, Paris

³⁴ שם, ובפרט עקרון 1 תחת הכותרת "Public Service and Human Resource Management". יוזמת SIGMA (Support for Improvement in Governance and Management) היא תוכנית משותפת של האיחוד האירופי וה-OECD, שמטרתה לחזק את השירות הציבורי, ולסייע למדינות (בעיקר מועמדות להצטרפות לאיחוד) בקידום סטנדרטים גבוהים של שירות ציבורי.

תלויים מהווים תנאי הכרחי. סטייה ממגמה זו עומדת בניגוד לסטנדרטים המקובלים בדמוקרטיות מערביות ואף עלולה לפגוע במעמדה של ישראל ב-OECD, לרבות במדדים הנוגעים למאבק בשחיתות שלטונית.

ד. סיכום

18. מכלול הכשלים שהוצגו במזכר זה מובילים למסקנה שהצעות החוק הנדונות יובילו לפוליטיזציה עמוקה של שירות המדינה, לפגיעה קשה בעצמאותם של שומרי הסף ולירידה באיכות השירות הציבורי. מהלך זה אינו מקודם בחלל ריק, אלא מצטרף לשורת יוזמות חקיקה הנדונות בעת הנוכחית אשר חושפות מגמה מדאיגה של כרסום במעמד עובדי הציבור הבכירים והכפפתם לדרג הפוליטי.

19. לאור החששות הכבדים לפגיעה בתפקודן התקין של מערכות המדינה, אנו ממליצות לא לקדם את הצעות החוק במתכונתן הנוכחית.

נעם לרר

עו"ד הגר קמינר

עו"ד אסתר זנזורי פריאל

תכלית – המכון למדיניות ישראלית